

Per daug žmonių trempia Monblaną

Autorius: © Lietuvos žinios

05:15 Liepos 20 D. 2012

Gelbėtojams dažnai tenka skristi vaduoti neišmanėlių turistų. /AFP/Scanpix nuotrauka

Šturmuojant kalnų viršūnes reikia rimto pasirengimo ir patirties, tačiau Monblano šlaitai apkibę žmonėmis, kurie nepasirūpina nė deramai apsiauti ir dar palieka po savęs krūvas šiukšlių.

Šis sezonas Alpėse prasidėjo tragiškai. Birželio pradžioje žuvo 5 vokiečiai alpinistai, pradėję nusileidimą nuo Laginhorno pietinėje Šveicarijoje. Tai įvyko kitų 6 grupės narių akivaizdoje. Vienam alpinistui teko būti liudytoju, kaip mirtis pasiglemžė jo 20 metų sūnų ir 14 metų dukrą.

Praėjusią savaitę Šamoni žuvo 9 alpinistai staiga nusiritus lavinai, 12 buvo sužeisti. Iš viso lavina kliudė 28 žmones.

Niekas negali sakyti, kad visi šie alpinistai stokojo patirties, daugelis jau anksčiau buvo įkopę į Monblaną, jie turėjo visą įrangą ir neignoravo oro sąlygų. Ir vis dėlto kai kurie keliautojai jau kelia klausimą: ar Alpėse ne per daug prisigrūdę žmonių?

Monblano greitkelis

Kelias, kuriuo praėjusią savaitę kopė alpinistai iš Šamoni, dažnai vadinamas Monblano greitkelio, ten kartais net susidaro eilės. Nors visi, gerai pažįstantys Alpes, žino, jog

lavinų pasitaiko net vasarą, daugelis kelia klausimą, ar jos turi sukelti tiek nelaimių, ar turi vienoje vietoje būti tokia didelė grupė alpinistų.

Maža to, vyksta nuožmios varžybos dėl kalnų namelių, kuriuose keliautojai praleidžia naktį prieš baigdami kopti į viršukalnę. Rezervuoti jose vietas tenka gerokai iš anksto. Kalnų mėgėjai, suplanavę vasaros atostogas prie Monblano, nenori jų atšaukti dėl pablogėjusių oro sąlygų, nes žino, kad vietą kalnų trobelėje gaus tik po metų.

Praėjus vos dviem dienoms nuo Šamoni tragedijos dar du alpinistai mirtinai sušalo ant Monblano pakliuvę į audrą.

Slovėnijos kalnų gidas Klemenas Gricaras sakė Šveicarijos laikraščiui "NZZ am Sonntag": "Mes visi žinome, kad Monblanas perkrautas". Pasak jo, yra vietų, kurias pereiti vienu metu gali daugiausia trys žmonės, kiti turi laukti. Taip susidaro eilės. Laukimas gali tekti pusvalandį ar net 45 minutes. Visą tą laiką grupės lūkuriuoja ant kalno šlaitų.

Nepopuliarūs siūlymai

Prieš kelerius metus Sen Žervė kaimelio, iš kurio prasideda lengviausias ir populiariausias kelias į Monblaną, meras paragino riboti alpinistų skaičių. "Tai pernelyg laisva, visi atvyksta kopti į Monblaną, - sakė Jeanas Marcas Peille. - Ši vietovė turėtų būti saugoma, bet kalnų pašiūrės prisigrūdusios, žmonės stovyklauja ant ledo, tai negali tęstis."

Merui labiausiai rūpėjo aplinkosauga, nes tūkstančiai keliautojų palieka šiukšles: tuščius butelius, maisto pakuotes ir net ekskrementus - ypač tie, kurie nakvoja ne trobelėse, o stovyklose. Kasmet kaimo gyventojai organizuoja šiukšlių valymą ir į slėnį atgabena kelis didžiulius kontenerius šiukšlių. Kai kurie vietos gyventojai sako, kad atėjo laikas kopti į Monblaną tik su leidimais, reikalauti ekologinio mokesčio ir riboti alpinistų skaičių, kad nebūtų to, kas jau vyksta prie Everesto. Tačiau šios mintys nepopuliarios.

Visas Monblano regionas gyvena iš kalnų, gyventojai laikosi iš pajamų, kurias gauna iš maždaug 20 tūkst. alpinistų, per metus panūdusių įveikti aukščiausią Europos viršukalnę. Tai darydami jie išleidžia daug pinigų. Žinoma, kuo daugiau žmonių kopia į kalnus, tuo daugiau ir nelaimingų atsitikimų.

Kol kas nepavyksta rasti protingo sprendimo. Dauguma alpinistų tvirtai įsitikinę, kad Alpės yra Europos natūralios aplinkos dalis ir turi būti atviros visiems. "Alpės - tai ne pasivažinėjimas Disneilende. Jos skirtos mums visiems", - sakė vienas alpinistų gidas.

Bandos instinktas

Tačiau norint, kad Alpės būtų prieinamos visiems, jose ir elgtis dera ne kaip Disneilende. Svarbiausias dalykas - tausoti gamtą ir suvokti pavojų.

Lynų keltuvai, kalnų bėgiai ir gerai prižiūrimi takai padeda net nepatyrusiems alpinistams pasiekti kai kurias aukščiausias viršūnes. Gelbėtojai nuolat skundžiasi, kad turėjo nukelti žmones, kurie apskritai neaišku ką veikė kalnuose. Pastaraisiais metais kelis kartus teko gelbėti turistus, kurie kalnuose avėjo paprastus sportbačius ar net paplūdimio šlepetes.

"Pavojus kyla iš to, ką mes vadiname bandos mentalitetu, - sakė Bruno Hasleris iš Šveicarijos Alpių klubo. - Vienas ar du žmonės apsidairę gali ir pasukti atgal, bet kai aplink mato būrius kitų žmonių, mano esą saugūs."

Po naujausios tragedijos Šamoni debatai dėl aukščiausios Europos viršukalnės lankymo vėl atsinaujino.